

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ
СИСТЕМ РЕГИОНАЛНИХ ЦЕНТРА ЗА ТАЛЕНТЕ

64. ДРЖАВНО ТАКМИЧЕЊЕ ТАЛЕНТОВАНИХ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА, ПО
НАУЧНИМ ДИСЦИПЛИНАМА, 22. МАЈ 2022.

ТЕСТ ИЗ БИОЛОГИЈЕ
СРЕДЊА ШКОЛА, I РАЗРЕД

Попуњава ученик (попунити читко штампаним словима)

Регионални центар за таленте: _____

Име и презиме: _____

Школа: _____

Град: _____ Разред: _____

_____

(потпис ученика)

Попуњава комисија

Број бодова:

*Време израде теста 90 минута! Тест има 15 задатака. Погрешан одговор не доноси ни
позитивне ни негативне бодове.*

Тест урадила: др Весна Хлавати Ширка, професор, ОШ „Стевица Јовановић”, Панчево
Рецензент: Александра Поповић, професор, РЦТ „Михајло Пупин”, Панчево

Пажљиво прочитај питања! Прецртани и дописани или преправљани одговори се не признају. Оцењује се само питање у коме су сви одговори тачни. Укупан број бодова на тесту је 40. СРЕЋНО!

Заокружи тачан одговор!

1. Повежи појмове тако што ћеш слово испред назива структуре протеина ставити испред објашњења њене структуре. 4Б

А	Секундарна структура протеина	( )	настаје повезивањем R-остатака аминокиселина
Б	Терцијарна структура протеина	( )	представља број и редослед аминокиселина у полипептидном ланцу
В	Примарна структура протеина	( )	је карактеристична за протеине који су састављени од више субјединица
Г	Кватернарна структура протеина	( )	настаје формирањем водоничних веза између карбоксилне и аминокиселинске групе несуседних аминокиселина

2. Заокружи **тачан** одговор!

У биотехнологији прављења Фајзерове вакцине, а на основу функционисања молекуларне догме, користи се следећи биолошки макромолекул: 1Б

- а) рРНК вируса
- б) ген који кодира „спајк“ протеин вируса
- в) иРНК „спајк“ протеина вируса
- г) тРНК вируса

3. Попуни табелу називима тражених појмова митохондрија и хлоропласта. 8Б

	Хлоропласти	Митохондрије
Називи унутрашњих мембрана		
Опиши рибозоме		
Облик наследног материјала		
Назив унутрашњег садржаја		

4. Заокружи **тачан** одговор: 1Б

У замишљеном моделу транслације користе се рибозоми изоловани из ћелије зеца, иРНК преписана са гена човека и тРНК из бактерије. Чији протеин ће се синтетисати?

- а) протеин бактерије
- б) протеин зеца
- в) протеин човека
- г) све горе наведено

5. Попуни правилно низ.

6X1B

Од понуђених појмова правилно распореди слова на линију тако да на крају добијеш приказ правилног редоследа процеса у митози.

А –хромозоми у екваторској равни; Б –издуживање ћелије; В –За кинетохор хроматида се везују микротубуле; Г –скраћивање микротубула; Д -репликација ДНК; Е -хроматиде се расплићу.

_____ - _____ - _____ - _____ - _____ - _____

II Утврди који су од наведених исказа тачни (Т) односно нетачни (Н).

5x1B

Заокружи одговарајуће слово после сваког исказа:

6. Тургоров притисак је хидростатички притисак који унутарћелијски садржај врши на ћелијски зид. Т   Н

7. Ћелије ендокриног панкреаса користе ендоцитозу. Т   Н

8. Нуклеолус синтетише делове рибозома. Т   Н

9. АТП се састоји од аденина, дезоксирибозе и три фосфатне групе. Т   Н

10. Кребсов циклус се одиграва у хлоропластима. Т   Н

11. Која органела се наслеђује преко јајне ћелије, али не преко сперматозоида? 1B

_____

12. Допуни реченице.

5x1B

А. Пошто слатководни парамецијум живи у хипотоничној средини, да би регулисао свој осмотски потенцијал он поседује _____.

Б. У ћелијама бубрега глукоза и аминокиселине из урина враћају се у крв транспортом који се зове _____.

В. Посебни канали кроз које вода улази кроз ћелијску мембрану зову се _____.

Г. Размена кисеоника и угљен диоксида у ткивима се врши процесом _____.

Д. Када у ћелијама човека недостаје кисеоник, пируват се претвара у _____.

13. Допуни реченицу.

0,5 Б x 4 = 2 Б

Потпун ћелијски циклус обухвата фазе _____, _____, _____ и _____.

14. Заокружи тачан одговор - Оксидативна фосфорилација је стварање:

1B

а) АТП-а

б) кисеоника

в) глукозе

г) ниједно од наведених

15. Поређај дешавања у профазу према правилном редоследу уписујући бројеве од 1 до 6.

( ) не виде се нуклеусни овој и нуклеолус

( ) парови центриола распоређују се на половима ћелије

( ) хромозоми су прво кончасти, а затим се кондензују

( ) нити деобног вретена се прикаче за кинетохоре сестринских хроматида

( ) сестринске хроматиде спојене су у пределу центромера где се образују кинетохори;

( ) почиње формирање нити деобног вретена од микротубула 6x1B